

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Декан факультету
педагогіки і психології
Олефіренко Т.О.

(підпис)

« ____ » _____ 20 ____ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
Основи педагогіки зі вступом до спеціальності
освітнього рівня «Бакалавр»
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальності 013 Початкова освіта

Шифр за навчальним планом
ПП1.02

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми з дисципліни «Основи педагогіки зі вступом до спеціальності», затвердженої на засіданні Вченої ради НПУ імені М. П. Драгоманова «___» _____20___ року, протокол № ____ .

Розробники програми: Лозенко А.П., кандидат педагогічних наук, доцент.

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки і методики початкової освіти

«30 » серпня 2021 року, протокол № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

Матвієнко О.В.

І. Опис дисципліни
Шифр дисципліни ППІ.02

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка (шифр, назва)	Кількість кредитів - 3		Методи навчання: І. За зовнішньою формою прояву (за джерелом передачі інформації): 1. Словесні (пояснення, бесіда, розповідь, робота з книгою, лекція, диспут, інструктування, роз'яснення). 2. Наочні (спостереження, ілюстрування, демонстрування). 3. Практичні (вправа, практична робота). ІІ. За внутрішньою сутністю: 1. За рівнем пізнавальної активності учнів (пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладу, частково-пошуковий, дослідницький). 2. За логікою розгортання думки та змісту (індуктивний, дедуктивний, традуктивний). Форми поточного контролю: усна відповідь, доповідь, конспектування, анотація, вправа, поточний тестовий модульний контроль, різні види завдань (репродуктивні, творчі, проблемні), самостійна робота. Форма підсумкового контролю: залік
Спеціальність 013 Початкова освіта (код, назва)	Загальна кількість годин		
Освітній рівень: Бакалавр (бакалавр/магістр)	Денна: 90		
	Лекції:		
	18		
Нормативна	Семінарські (практичні) заняття:		
	16		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом 2021	Лабораторні заняття: -		
	Індивідуальна робота: -		
Семестр I	-	-	
	Самостійна робота:		
Тижневе навантаження (денна/заочна) - аудиторне: 34/10 год. - самостійна робота: 56/80 год.	56		
	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
Мова навчання - укр..	34/56		

Предмет вивчення навчальної дисципліни: вступ до педагогічної професії; загальні основи педагогіки як науки.

Міждисциплінарні зв'язки: «Історія педагогіки», «Загальна психологія», «Українська мова», «Історія української державності», «Українська культура», «Анатомія, фізіологія»

	<ul style="list-style-type: none"> • основні принципи побудови системи національної освіти України, національну систему освіти України та її структуру. <p><i>Вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • діагностувати власні здібності та здібності до навчальної діяльності; • здійснювати цілепокладання, цілезабезпечення, та цілездійснення власної навчальної діяльності на основі даних діагностики; • обирати методи, форми та засоби самоудосконалення для організації ефективної навчальної діяльності; • доводити суспільну зумовленість виховання; • співставляти тлумачення основних категорій педагогіки в різних науках, виділяючи специфіку педагогічних наук; • розрізняти методи науково-педагогічних досліджень, моделювати їх доцільне поєднання; • формулювати та варіювати завдання кожної ланки виховання стосовно контингенту дітей, виявляти виховні пріоритети залежно від рівня розвитку, обдарованості, сімейного середовища, типу особистості, стану здоров'я дитини; • обґрунтувати соціально-політичне та економічне значення системи освіти; • аналізувати урядові та нормативно-законодавчі документи щодо розвитку системи освіти; • диференціювати нормативні та пошукові джерела, виробляти власну освітню позицію; • аналізувати структуру системи освіти в Україні, визначаючи практичне значення та освітню траєкторію конкретних типів освітніх закладів. 	<ul style="list-style-type: none"> • здатність вільно оперувати понятійно-категоріальним апаратом педагогіки як науки; • керуючись глибокими знаннями про теорію та методологію педагогічної науки здатність аналізувати методи наукових досліджень у педагогіці; мету і завдання сучасного виховання; складові частини виховання; концепції національного виховання; провідні фактори, які впливають на розвиток і формування особистості.
--	--	---

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС 90 годин

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				Кількість годин (заочна форма навчання)			
		Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	СРС	Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	СРС
	Змістовий модуль 1. «Вступ до спеціальності». Педагогічна діяльність у суспільстві. Система освіти в Україні. Вчитель як суб'єкт педагогічної діяльності.		6	6	20				
	Змістовий модуль 2. «Основи педагогіки». Предмет і завдання педагогіки, методологія педагогічної науки. Мета та завдання сучасного виховання. Виховання, розвиток і формування особистості в період шкільного навчання.		12	10	36				
	Разом:	34	18	16	56				

IV. Зміст дисципліни

№ з/п	3.1. Назва модулів, тем та їх зміст	К-сть годин	
		Всього	в т.ч. лекцій
	<p>Змістовий модуль 1 «Вступ до спеціальності».</p> <p>Педагогічна діяльність у суспільстві. Система освіти в Україні. Вчитель як суб'єкт педагогічної діяльності.</p> <p>Тема 1. Людина і суспільство. Місце і роль педагога у суспільному розвитку.</p> <p>Зміст теми. Гуманістична спрямованість професії педагога. Сутність, цілі та зміст педагогічної діяльності. Функції педагогічної діяльності та педагогічні вміння вчителя.</p> <p>Рекомендовані інформаційні джерела:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вступ до педагогічної професії : Навчальний посібник для студ. вищ. пед. навч. закл. освіти / М. М. Фіцула. - 3-тє вид., перероб. і доп. - Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2005. - 168 с. ; 2. Кукушин В.С. Введение в педагогическую деятельность: учебное пособие для студентов пед. вузов. Серия “ Педагогическое образование “. – Ростов н/Д.: Издательский центр МарТ, 2002.- 224 с.; 3. Мазоха Д.С. На шляху до педагогічної професії (Вступ до спеціальності): Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, «2005. – 168 с. (с. 83-87). 3. Мижериков В.А., Ермоленко М.Н. Введение в педагогическую деятельность: учеб.пособие для студ. пед. учеб. заведений.- М.: Педагогическое общество России, 2002.-268.с. 4. ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ОСВІТУ» Документ 2145-VIII, чинний, поточна редакція — Редакція від 09.08.2019, підстава - 2745-VIII https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19 5. ЗАКОН УКРАЇНИ «Про вищу освіту» Документ 1556-18, чинний, поточна редакція — Верховна Рада України; Закон від 01.07.2014 № 1556-VII - Редакція від 27.07.2017, http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 6. Державна національна програма „Освіта”(Україна XXI століття) Кабінет Міністрів України; Постанова, Програма, Заходи від 03.11.1993 № 896; Документ 896-93-п, чинний, поточна редакція - Редакція від 29.05.1996, http://zakon.rada.gov.ua/go/896-93-%D0%BF <p>Тема 2. Поняття системи освіти, її структура. Принципи діяльності закладів освіти в Україні.</p>	6	6

Зміст теми. Завдання основних закладів освіти. Вища освіта в Україні; форми та методи її управління. Принципи, форми та методи навчальної роботи у ЗВО.

Рекомендовані інформаційні джерела:

7. ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ОСВІТУ» Документ 2145-VIII, чинний, поточна редакція — Редакція від 09.08.2019, підстава - [2745-VIII https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19)
8. Вступ до педагогічної професії : Навчальний посібник для студ. вищ. пед. навч. закл. освіти / М. М. Фіцула. - 3-тє вид., перероб. і доп. - Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2005. - 168 с. ;
9. Мазоха Д.С. На шляху до педагогічної професії (Вступ до спеціальності): Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, «2005. – 168 с. (с. 83-87).
10. Болюбаш Я.Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти: Навч. посібник для слухачів закладів підвищення кваліфікації системи вищої освіти / Я.Я. Болюбаш. — К.: ВВП «КОМПАС», 1997.— 64с.
11. ЗАКОН УКРАЇНИ «Про вищу освіту» Документ 1556-18, чинний, поточна редакція — Верховна Рада України; Закон від 01.07.2014 № 1556-VII - Редакція від 27.07.2017, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
12. Державна національна програма „Освіта”(Україна ХХІ століття) Кабінет Міністрів України; Постанова, Програма, Заходи від 03.11.1993 № 896; Документ 896-93-п, чинний, поточна редакція - Редакція від 29.05.1996, <http://zakon.rada.gov.ua/go/896-93-%D0%BF>

Тема 3. Вчитель як суб'єкт педагогічної діяльності.

Зміст теми. Психологічні (індивідні) передумови (задатки) діяльності педагога. Здібності та здатності у структурі суб'єкта педагогічної діяльності. Групи педагогічних здібностей та їх характеристика. Професійні та людські якості педагога. Спрямованість особистості педагога. Освітньо-кваліфікаційна характеристика вчителя (за В.А. Сластьоніним). Професійний стандарт на професію «Вчитель початкової школи» 2018 р.. Рівні результативності діяльності вчителя.

Рекомендовані інформаційні джерела:

13. ЗАКОН УКРАЇНИ «Про вищу освіту» Документ 1556-18, чинний, поточна редакція — Верховна Рада України; Закон від 01.07.2014 № 1556-VII - Редакція від 27.07.2017, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> для студ. вищ. пед. навч. закл. освіти / М. М. Фіцула. - 3-тє вид., перероб. і доп. - Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2005. - 168 с. ;
14. Кукушин В.С. Введение в педагогическую деятельность: учебное пособие для студентов пед. вузов. Серия “ Педагогическое образование “. – Ростов н/Д.: Издательский центр МарТ,2002.- 224 с.;

15. Мазоха Д.С. На шляху до педагогічної професії (Вступ до спеціальності): Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, «2005. – 168 с. (с. 83-87).
16. Мижериков В.А., Ермоленко М.Н. Введение в педагогическую деятельность: учеб.пособие для студ. пед. учеб. заведений.- М.: Педагогическое общество России, 2002.-268.с.
17. Андрущенко В.П. Особистість учителя як предмет філософсько-педагогічної рефлексії / В.П. Андрущенко // Вища освіта України. - 2007. - N 2. С. 5-12.
18. Бондар В.І. Управління формуванням професійної компетентності вчителя / В.І. Бондар, І.М. Шапошнікова // Освіта і управління. – 2006. – Т.9. – №2. – С. 20-27.
19. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» Наказ МІНІСТЕРСТВА РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ № 2736 від 23 грудня 2020 року https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/Nakaz_2736.pdf
20. Гончаренко С.І. Український педагогічний словник / С.І. Гончаренко. – К. : Либідь, 1997.
21. Зимняя И.А. Педагогическая психология : учебник для вузов / И.А. Зимняя. – [Изд. второе, доп., испр. и перераб.]. – М. : Издательская корпорация «Логос», 1999. – 382, [1] с.
22. Кузьмина Н.В. Очерки психологии труда учителя. Психологическая структура деятельности учителя и формирование его личности / Н. В. Кузьмина ; Ленинград. гос. ун-т им. А. А. Жданова (Ленинград). - Л. : Изд-во Ленинград. ун-т, 1967. – 184 с.
23. Кузьмина Н.В. Профессионализм личности преподавателя и мастера производственного обучения / Н.В. Кузьмина; ВНИИ проф.-техн. образования. - М. : Высш. шк., 1990. - 117,[2] с.
24. Максименко С.Д. Фахівця потрібно моделювати / С.Д. Максименко, О.М. Пелех // Рідна школа – 1994. – № 3. – С. 68-72.
25. Маркова А.К. Психология труда учителя : кн. для учителей / А.К. Маркова. – М. : Просвещение, 1993. – 192 с.
26. Мойсеюк Н.Е. Педагог: професійна діяльність і особистість /Н.Е. Мойсеюк // Педагогіка: Навчальний посібник. – К., 2001. – с. 130 – 157.
27. Пазухина С.В. Педагогическая успешность: диагностика и развитие профессионального сознания учителя : учебное пособие / С.В. Пазухина. – СПб. : Речь, 2007. – 224 с.
28. Практикум з педагогіки : навчальний посібник: Видання 3-тє, перероблене і доповнене / За заг. ред. О.А. Дубасенюк. – Київ: «Центр навчальної літератури», 2004. – 464 с.
29. Сухомлинський В.О. Вибрані твори : в 5-ти т. – Т.-2 / В.О. Сухомлинський .-К.: Рад.школа,1976.
30. Сухомлинський В.О. Павлиська середня школа / Вибрані твори: в 5-ти т.-Т.4/ В.О. Сухомлинський.- К.: Рад.школа,1977.

	<p>31. Сухомлинський В.О. Розмова з молодим директором школи // Вибрані твори: в 5-ти т.-Т.4 / В.О. Сухомлинський. - К.: Рад.школа,1954.</p> <p>32. Ушинський К. Д. Твори: в 6-ти т.- Т.-1 / К.Д. Ушинський. - К.: Рад. школа,1952.</p> <p>33. Ушинский К.Д. Воспитание человека [Текст] : избранное / К. Д. Ушинский ; сост. и авт. вступ. ст. С. Ф. Егоров. - М. : Издательский дом "Карпуз", 2000. - 256 с.</p> <p>Змістовий модуль 2 «Основи педагогіки».</p> <p>Тема 4. Об'єкт, предмет і завдання педагогіки, методологія педагогічної науки.</p> <p>Зміст теми. Предмет, об'єкт і завдання педагогіки. Її основні категорії. Сутність сучасної методології педагогіки як системи філософських поглядів гуманістичної традиції.</p> <p>Історичний шлях розвитку наукової педагогіки в контексті розширення її змісту та розгалуження сфер. Загальна та окремо-наукова методології педагогіки.</p> <p>Зв'язок педагогіки з іншими науками та структура навчальної дисципліни.</p> <p>Рекомендовані інформаційні джерела:</p> <p>34. Державна національна програма „Освіта”(Україна ХХІ століття) Кабінет Міністрів України; Постанова, Програма, Заходи від 03.11.1993 № 896; Документ 896-93-п, чинний, поточна редакція - Редакція від 29.05.1996, http://zakon.rada.gov.ua/go/896-93-%D0%BF</p> <p>35. Національна доктрина розвитку освіти України в ХХІ ст.. http://zakon4.rada.gov.ua/</p> <p>36. ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ОСВІТУ» Документ 2145-VIII, чинний, поточна редакція — Редакція від 09.08.2019, підстава - 2745-VIII https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19</p> <p>37. Концепція національно-патріотичного виховання дітей і молоді (МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ. НАКАЗ від № 641 від 16 червня 2015 року) http://osvita.ua/</p> <p>38. Волкова Н.П. Педагогіка : навч. посіб. / Н. П. Волкова. - 2-ге вид., переробл., допов. - Київ : Академвидав, 2007. - 615 с.</p> <p>39. Ягупов В.В. Педагогіка [Текст] : навч. посіб. для студ. пед. спец. вищ. навч. закл. / В. В. Ягупов. - К. : Либідь, 2003. - 560 с.</p> <p>40. Фіцула М.М. Педагогіка [Текст] : навч. посібник / М. М. Фіцула. - 3-тє вид., стер. - К. : Академвидав, 2009. - 559 с. - (Серія "Альма-матер").</p> <p>41. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка [Текст] : навч. посіб. / Н. Є. Мойсеюк. - 5.вид., доп. і перероб. - К. : [б.в.], 2007. - 656 с.</p> <p>42. А.І.Кузьмінський, В.Л.Омеляненко. Педагогіка [Текст] : підручник / А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. - К. : Знання, 2007. - 447 с.</p> <p>43. А.І.Кузьмінський. Педагогіка [Текст] : підручник / А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. - К. : Знання, 2007. - 447 с. -</p> <p>44. Історія педагогіки [Текст] : навч. посіб. : у 2 кн. / І. В. Зайченко. - К. : Слово, [2010] - 2010.</p>	12	12
--	--	----	----

45. Зайченко І.В. Педагогіка [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. В. Зайченко. - 2-ге вид. - К. : Освіта України : КНТ, 2008. - 528 с.
46. Ярошинська О.О. Загальні основи педагогіки [Текст] : навч. посіб. / Ярошинська О. О. ; Уман. держ. пед. ун-т ім. П. Тичини. - Умань : Жовтий, 2010. - 164 с.
47. Барбашова І. Загальні основи педагогіки [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Ірина Барбашова. - Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2010. - 125 с.
48. Омельчук В.В. Загальні основи педагогіки [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Омельчук. - Рівне : Волинські обереги, 2013. - 167 с.
49. Галузинський В.М. Педагогіка: теорія та історія [Текст] : навч. посібник для студ. вузів, які вивч. дисципліну "Педагогіка" / В. М. Галузинський, М. Б. Євтух. - Рівне : [б.в.], 1996. - 237 с.

Тема 5. Мета та завдання сучасного виховання.

Зміст теми. Поняття про мету виховання, критерії цілепокладання в педагогіці.

Історико-педагогічний аналіз найбільш вагомих світових виховних концепцій в контексті основної мети та завдань виховання. Ієрархія цілей виховання.

Чинники сучасного національного виховання. Визначення мети виховання в законі України "Про освіту" та інших урядових документах ("Національна доктрина розвитку освіти України в XXI ст.", "Концепція національно-патріотичного виховання дітей і молоді" тощо).

Характеристика складових частин виховання.

Рекомендовані інформаційні джерела:

50. Державна національна програма „Освіта”(Україна XXI століття) Кабінет Міністрів України; Постанова, Програма, Заходи від 03.11.1993 № 896; Документ 896-93-п, чинний, поточна редакція - Редакція від 29.05.1996, <http://zakon.rada.gov.ua/go/896-93-%D0%BF>
51. ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ОСВІТУ» Документ 2145-VIII, чинний, поточна редакція — Редакція від 09.08.2019, підстава - [2745-VIII https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19)
52. Національна доктрина розвитку освіти України в XXI ст.. <http://zakon4.rada.gov.ua/>
53. Концепція національно-патріотичного виховання дітей і молоді (МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ. НАКАЗ від № 641 від 16 червня 2015 року) <http://osvita.ua/>
54. [Волкова Н.П.](#) Педагогіка : навч. посіб. / Н. П. Волкова. - 2-ге вид., переробл., допов. - Київ : Академвидав, 2007. - 615 с.
55. Ягупов В.В. Педагогіка [Текст] : навч. посіб. для студ. пед. спец. вищ. навч. закл. / В. В. Ягупов. - К. : Либідь, 2003. - 560 с.
56. Фіцула М.М. Педагогіка [Текст] : навч. посібник / М. М. Фіцула. - 3-тє вид., стер. - К. : Академвидав, 2009. - 559 с. - (Серія "Альма-матер").

57. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка [Текст] : навч. посіб. / Н. Є. Мойсеюк. - 5.вид., доп. і перероб. - К. : [б.в.], 2007. - 656 с.
58. А.І.Кузьмінський, В.Л.Омеляненко. Педагогіка [Текст] : підручник / А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. - К. : Знання, 2007. - 447 с.
59. А.І.Кузьмінський. Педагогіка [Текст] : підручник / А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. - К. : Знання, 2007. - 447 с. -
60. Історія педагогіки [Текст] : навч. посіб. : у 2 кн. / І. В. Зайченко. - К. : Слово, [2010] - 2010.
61. Зайченко І.В. Педагогіка [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. В. Зайченко. - 2-ге вид. - К. : Освіта України : КНТ, 2008. - 528 с.
62. Ярошинська О.О. Загальні основи педагогіки [Текст] : навч. посіб. / Ярошинська О. О. ; Уман. держ. пед. ун-т ім. П. Тичини. - Умань : Жовтий, 2010. - 164 с.
63. Барбашова І. Загальні основи педагогіки [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Ірина Барбашова. - Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2010. - 125 с.
64. Омельчук В.В. Загальні основи педагогіки [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Омельчук. - Рівне : Волинські обереги, 2013. - 167 с.
65. Галузинський В.М. Педагогіка: теорія та історія [Текст] : навч. посібник для студ. вузів, які вивч. дисципліну "Педагогіка" / В. М. Галузинський, М. Б. Євтух. - Рівне : [б.в.], 1996. - 237 с.

Тема 6. Виховання, розвиток і формування особистості в період шкільного навчання.

Зміст теми: Поняття розвитку особистості, рушійні сили та закономірності розвитку. Закони і закономірності становлення особистості. Спадковість, середовище й виховання в розвитку особистості. Активність, діяльність, спілкування, їх функції в розвитку особистості. Вікова періодизація в педагогіці.

Рекомендовані інформаційні джерела:

66. Фіцула М.М. Педагогіка [Текст] : навч. посібник / М. М. Фіцула. - 3-тє вид., стер. - К. : Академвидав, 2009. - 559 с. - (Серія "Альма-матер").
67. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка [Текст] : навч. посіб. / Н. Є. Мойсеюк. - 5.вид., доп. і перероб. - К. : [б.в.], 2007. - 656 с.
68. А.І.Кузьмінський, В.Л.Омеляненко. Педагогіка [Текст] : підручник / А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. - К. : Знання, 2007. - 447 с.
69. А.І.Кузьмінський. Педагогіка [Текст] : підручник / А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. - К. : Знання, 2007. - 447 с. -
70. Історія педагогіки [Текст] : навч. посіб. : у 2 кн. / І. В. Зайченко. - К. : Слово, [2010] - 2010.
71. Зайченко І.В. Педагогіка [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. В. Зайченко. - 2-ге вид. - К. : Освіта України : КНТ, 2008. - 528 с.

	<p>72. Ярошинська О.О. Загальні основи педагогіки [Текст] : навч. посіб. / Ярошинська О. О. ; Уман. держ. пед. ун-т ім. П. Тичини. - Умань : Жовтий, 2010. - 164 с.</p> <p>73. Барбашова І. Загальні основи педагогіки [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Ірина Барбашова. - Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2010. - 125 с.</p> <p>74. Омельчук В.В. Загальні основи педагогіки [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Омельчук. - Рівне : Волинські обереги, 2013. - 167 с.</p> <p>75. Галузинський В.М. Педагогіка: теорія та історія [Текст] : навч. посібник для студ. вузів, які вивч. дисципліну "Педагогіка" / В. М. Галузинський, М. Б. Євтух. - Рівне : [б.в.], 1996. - 237 с.</p> <p>76. Подласый И.П. Педагогика [Текст] : в 3 кн.: учеб. для студ. вузов, обуч. по направлениям подгот. и спец. в области "Образование и педагогика" / И. П. Подласый. - М. : ВЛАДОС, 2007 .</p> <p>77. Слостенин В.А. Педагогика [Текст] : учеб. пособие для студ. пед. учеб. заведений / В. А. Слостенин [и др.]. - М. : Школа-Пресс, 1997. - 512 с.</p> <p>78. Кукушин В.С., Болдырева-Вараксина А.В. Педагогика начального образования [Текст] : учеб. пособие для студ. пед. вузов / В. С. Кукушин, А. В. Болдырева-Вараксина. - М. ; Ростов н/Д : Издательский центр "МарТ", 2005. - 589 с.</p> <p>79. Зимняя. И.А. Педагогическая психология [Текст] : учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / И. А. Зимняя. - Ростов-на-Дону : Феникс, 1997. - 480 с.</p>		
--	--	--	--

Програма до екзамену / заліку

«ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ»

1. Педагогічна діяльність у суспільстві.
2. Місце і роль педагога у суспільному розвитку.
3. Розкрийте значення педагогічної професії у розвитку суспільства.
4. Гуманістична спрямованість професії педагога.
5. Функції педагогічної діяльності та педагогічні вміння вчителя.
6. Система освіти в Україні.
7. Визначення та характеристика мети освіти в Україні.
8. Основні терміни та їх визначення у Законі України «Про освіту».
9. Державна політика у сфері освіти.
10. Поняття системи освіти, її структура та принципи діяльності закладів освіти в Україні. Завдання основних закладів освіти. ЗАКОН УКРАЇНИ

«ПРО ОСВІТУ» Документ 2145-VIII, чинний, поточна редакція
— Редакція від 09.08.2019, підстава - [2745-VIII](#)
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

11. Засади державної політики у сфері освіти та принципи освітньої діяльності.
12. Характеристика видів освіти.
13. Форми здобуття освіти та їх характеристика.
14. Складники та рівні освіти та їх характеристика.
15. Характеристика рівнів освіти.
16. Характеристика дошкільної освіти як складника.
17. Характеристика повної загальної середньої освіти.
18. Характеристика спрямувань щодо здобуття профільної середньої освіти.
19. Характеристика позашкільної освіти як складника.
20. Характеристика фахової передвищої освіти.
21. Характеристика вищої освіти як складника.
22. Освіта осіб з особливими освітніми потребами.
23. Інклюзивне навчання.
24. Спеціалізована освіта.
25. Система управління закладами освіти.
26. Колегіальні органи управління та громадське самоврядування в закладі освіти.
27. Визначення та характеристика стандартів освіти.
28. Освітня програма : особливості структури та розробки.
29. Кваліфікації: їх види та характеристика.
30. Рамки кваліфікацій: визначення та характеристика.
31. Професійні стандарти: визначення та особливості розробки.
32. Система забезпечення якості освіти та характеристика складових системи забезпечення якості освіти.

33. Категорії учасників освітнього процесу. Права та обов'язки здобувачів освіти.
34. Права та обов'язки педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу.
35. Права та обов'язки батьків здобувачів освіти.
36. Державні гарантії здобувачам освіти.
37. Вимоги до освіти та професійної кваліфікації педагогічного працівника закладу освіти.
38. Професійний розвиток та підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників.
39. Органи управління у сфері освіти.
40. Повноваження Кабінету Міністрів України.
41. Повноваження центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки.
42. Повноваження державних органів, до сфери управління яких належать заклади освіти.
43. Повноваження органів місцевого самоврядування, Верховної Ради Автономної Республіки Крим.
44. Громадське самоврядування та державно-громадське управління у сфері освіти.
45. Характеристика професійного стандарту "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти".
46. Основна мета професійної діяльності вчителя початкових класів закладу загальної середньої освіти, умови праці та допуску до роботи за професією.
47. Нормативно-правова база, що регулює відповідну професійну діяльність.
48. Види трудових функцій вчителя початкових класів закладу загальної середньої освіти.

49. Характеристика трудової функції А: "Планування і здійснення освітнього процесу" (6 рівень [НРК](#)).
50. Характеристика трудової функції Б "Забезпечення і підтримка навчання, виховання і розвитку учнів в освітньому середовищі та родині" (6 рівень НРК).
51. Характеристика трудової функції В "Створення освітнього середовища" (6 рівень НРК).
52. Характеристика трудової функції Г "Рефлексія та професійний саморозвиток" (7 рівень НРК)
53. Характеристика трудової функції Д "Проведення педагогічних досліджень" (7 рівень НРК)
54. Характеристика трудової функції Є "Надання методичної допомоги колегам з питань навчання, розвитку, виховання й соціалізації учнів початкових класів закладу загальної середньої освіти" (7 рівень [НРК](#))
55. Характеристика трудової функції Ж "Узагальнення власного педагогічного досвіду та його презентація педагогічній спільноті" (7 рівень НРК).
56. Характеристика трудової функції З "Оцінювання результатів роботи вчителів початкових класів закладу загальної середньої освіти" (8 рівень [НРК](#))
57. Вчитель як суб'єкт педагогічної діяльності. Складові та їх характеристика.
58. Психофізіологічні (індивідні) передумови (задатки) діяльності педагога. Здібності та здатності у структурі суб'єкта педагогічної діяльності. Г
59. Групи педагогічних здібностей та їх характеристика.
60. Професійні та людські якості педагога.
61. Спрямованість особистості педагога.
62. Освітньо-кваліфікаційна характеристика вчителя.
63. Рівні результативності діяльності вчителя.
64. Характеристика задатків та здібностей до педагогічної професії.

Програма до екзамену / заліку

«ОНОВИ ПЕДАГОГІКИ»

1. Предмет педагогіки та її основні категорії.
2. Становлення і розвиток педагогіки. Етапи (фази, стадії її розвитку).
3. Історичний шлях розвитку наукової педагогіки в контексті розширення її змісту та розгалуження сфер.
4. Народна педагогіка про особистість, її розвиток, виховання і формування.
5. Виникнення педагогіки як науки.
6. Об'єкт і предмет педагогіки, їх характеристика.
7. Що є предметом вивчення педагогіки, і які проблеми вона досліджує на сучасному етапі розвитку? Завдання педагогіки як науки.
8. Характеристика функцій і завдань педагогічної науки.
9. Визначення та характеристика основних категорій педагогіки.
10. Характеристика виховання як загальної і вічної категорії.
11. Характеристика виховання як категорії історичної.
12. Характеристика виховання у широкому та вузькому соціальному значенні..
13. Характеристика виховання у широкому та вузькому педагогічному значенні.
14. Поняття розвитку і формування особистості.
15. Проблема самовиховання і перевиховання в педагогіці.
16. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками.
17. Проблема мети виховання в педагогіці.
18. Доведіть, що «мета виховання» є категорією історичною.
19. Складові частини виховання, їхній зміст і завдання.

20. Характеристика та завдання розумового, морального, трудового, фізичного, естетичного, правового, економічного та статевого виховання.
21. Поняття про методологію педагогічної науки. Характеристика рівнів методологічного знання.
22. Методологічні основи педагогіки.
23. Охарактеризуйте філософський рівень методології в педагогіці.
24. Сутність сучасної методології педагогіки як системи філософських поглядів гуманістичної традиції.
25. Характеристика філософських напрямів, які виступають у ролі методології педагогіки: екзистенціалізм, неотомізм,).
26. Характеристика філософських напрямів, які виступають у ролі методології педагогіки: неопозитивізм, прагматизм,).
27. Характеристика філософських напрямів, які виступають у ролі методології педагогіки: неопрагматизм, біхевіоризм,).
28. Характеристика філософських напрямів, які виступають у ролі методології педагогіки: біхевіоризм, ідеалізм, діалектичний матеріалізм).
29. Охарактеризуйте загально-науковий рівень методології в педагогіці.
30. Характеристика конкретно-наукового методологічного рівня в педагогіці.
31. **КОНКРЕТНО-НАУКОВА МЕТОДОЛОГІЯ ПЕДАГОГІКИ** (особистісний підхід; діяльнісний підхід), їх характеристика.
32. **КОНКРЕТНО-НАУКОВА МЕТОДОЛОГІЯ ПЕДАГОГІКИ** (діалогічний (полісуб'єктний) підхід; культурологічний підхід;) , їх характеристика.
33. **КОНКРЕТНО-НАУКОВА МЕТОДОЛОГІЯ ПЕДАГОГІКИ** (національний підхід; антропологічний підхід) , їх характеристика.
34. Класифікація педагогічних досліджень.
35. Методи науково-педагогічного дослідження та їх класифікація..

- 36.Методи емпіричного дослідження в педагогічній науці.
- 37.Особливості та значення спостереження як методу науково-педагогічного дослідження.
- 38.Особливості та значення бесіди як методу науково-педагогічного дослідження.
- 39.Особливості та значення тестування як методу науково-педагогічного дослідження. Види тестів.
40. Особливості та значення експерименту як методу науково-педагогічного дослідження. Види педагогічного експерименту.
- 41.Статистичні (математичні) методи педагогічного дослідження та їх характеристика.
42. Логіка (етапи) психолого–педагогічного дослідження.
- 43.Характеристика умовної схеми Й. Шванцари щодо взаємозв'язків 3-х основних факторів розвитку людини.
- 44.Виховання як ключовий фактор формування особистості.
- 45.Рушійні сили та закономірності розвитку особистості.
- 46.Характеристика закономірних зав'язків між зовнішніми та внутрішніми факторами, специфікою організації та здійснення педагогічного процесу і результатів розвитку людини.
- 47.Основні закономірності психофізіологічного розвитку (за Л.С.Виготським) та їх характеристика.
- 48.Опишіть та охарактеризуйте наступні педагогічні категорії: «людина», «особистість», «індивід», «індивідуальність», «розвиток особистості», «формування особистості».
- 49.Суть біологічної (біологізаторської) філософсько-психолого-педагогічної теорії (концепції) щодо джерел і факторів розвитку особистості Ернст Генріх Геккель і Фріц Мюллер, Вільям Штерн, Зігмунд Фрейд, Стенлі Холл;
- 50.Суть соціологічної (соціологізаторської) філософсько-психолого-педагогічної теорії (концепції) щодо джерел і факторів розвитку

особистості Джон Локк, Джеймс Марк Болдуїн, Джон Уотсон, Беррес Фредерік Скіннер, Ерік Еріксон, Жан Піаже, І. П. Павлов;

51. Суть біосоціальної, філософсько-психолого-педагогічної теорії (концепції) щодо джерел і факторів розвитку особистості (Л.С.Виготський, О.М.Леонтьєв).
52. Суть гуманістичної філософсько-психолого-педагогічної теорії (концепції) щодо джерел і факторів розвитку особистості Серен Обю Кьєркегор, Карл Ясперс, Жан-Поль Сартр, Карл Роджерс, Абрахам Маслоу;
53. Суть суб'єктного (особистісно-орієнтованого) підходу як філософсько-психолого-педагогічної теорії (концепції) щодо джерел і факторів розвитку особистості Д.Б.Ельконін, В.В. Давидов, І. Я Лернер, М.І Махмутов, В.О.Сухомлинський, Ш.Амонашвілі, І.С.Якиманська.
54. Роль спадковості та середовища в розвитку і формуванні особистості.
55. Виховання – провідний фактор розвитку та формування особистості.
56. Що таке спадковість? Які ознаки передаються по спадковості дітям від батьків?
57. Визначіть та опишіть генеральні фактори впливу на розвиток і формування особистості.
58. Значення активності особистості у власному розвитку, вихованні, формуванні.
59. Вікова періодизація в педагогіці.
60. Проблема вікової періодизації в педагогіці та психології.
Характеристика основних стадій розвитку людини.
61. Психолого-педагогічні особливості молодшого шкільного віку.
62. Новоутворення молодшого шкільного віку та їх характеристика.
63. Види діяльності молодшого школяра та їх вплив на розвиток особистості.

64. Характеристика поняття «провідна діяльність» у педагогічній віковій періодизації. Виховне, освітнє і розвивальне значення «провідної діяльності» на різних етапах розвитку і формування людини.